

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΣΔΔΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γιάννης Πέντας, Πολιτικός Επιστήμων

1ο Θέμα οργάνωσης και λειτουργίας του κράτους 2005

- A) Ποιες είναι οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που λειτουργούν στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης και ποιες από αυτές είναι κατά τη γνώμη σας οι σημαντικότερες;
- B) Ποιες Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές προβλέπονται από το ισχύον σύνταγμα, ποια τα βασικά χαρακτηριστικά και πώς ελέγχονται;
- Γ) Ποιοι λόγοι οδήγησαν στη δημιουργία Ανεξάρτητων Αρχών, ποια είναι η θέση τους στην οργάνωση και λειτουργία του κράτους και κατά τη γνώμη σας χρειάζεται να δημιουργηθούν και άλλες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2005

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αναφορά στο ιστορικό ίδρυσης των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών στην ελληνική έννομη τάξη. (1) (2). Περιληπτική αναφορά στις Αρχές και τα χαρακτηριστικά της συνταγματικής αναθεώρησης του 2001.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ: Παράθεση όλων των υφιστάμενων ΑΔΑ, στο πλαίσιο της Ελληνικής Πολιτείας.

- Σνήγορος του Πολίτη (1997)
- Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (1989)
- Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (1997)
- Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) (1994)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- Επιτροπή κεφαλαιαγοράς (1967 - επανασύσταση 1991, 1993)
- Επιτροπή Ανταγωνισμού (1997 - επανασύσταση 1995, 2000)
- Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (1994)
- Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (1999)
- Ρυθμιστική Αρχή θαλάσσιων Ενδομεταφορών (2001)

Περιγραφή χαρακτηριστικών και αρμοδιοτήτων κάθε ΑΔΑ (4) (5).

Β) Ανάλυση των σημαντικότερων, δηλαδή των συνταγματικά κατοχυρωμένων ΑΔΑ:

- Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (άρθρο 9Α). Αποστολή-αρμοδιότητες.
- Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (άρθρο 15 παρ. 2). Αποστολή Αρμοδιότητες.
- Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας του απόρρητου των επικοινωνιών (άρθ. 19, παρ. 2). Αποστολή-Αρμοδιότητες.
- Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (άρθρ. 103, παρ. 9). Αποστολή - Αρμοδιότητες.
- Συνήγορος του Πολίτη (άρθρ. 103, παρ. 9) Αποστολή -Αρμοδιότητες.

Περιγραφή της διαδικασίας ελέγχου των ΑΔΑ, βάσει του άρθρου 101Α παρ. 3 του Συντάγματος.

Γ) Προβολή των αιτιών που οδήγησαν στη δημιουργία των ΑΔΑ.

- Ενίσχυση και θωράκιση ατομικών δικαιωμάτων (6).
- Ενίσχυση της δυνατότητας αντιμετώπισης επίλυσης δημοσίων προβλημάτων της Πολιτείας μέσω της επικουρικής δράσης των Ανεξάρτητων Αρχών (7).
- Εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας, που αποτέλεσε μια από τις βασικότερες αρχές της συνταγματικής αναθεώρησης του 2001.
- Τάση μετασχηματισμού του σύγχρονου εθνικού κράτους μέσω της διαδικασίας παγκοσμιοποίησης και άρα επιτάχυνση της διαδικασίας μερικής απονομιμοποίησής του (8).

Σχετικά με τη θέση των Ανεξάρτητων Αρχών στην οργάνωση και λειτουργία του κράτους μπορούν να επισημανθούν τα εξής:

- Η λειτουργία των ΑΔΑ αντιμετωπίζει πιο αποτελεσματικά μια σειρά δημόσιων προβλημάτων, καθώς και ζητημάτων ενίσχυσης και προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων που σχετίζονται με τις τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις (π.χ. προστασία ατομικών δεδομένων από νέες τεχνολογίες κ.λπ). (9)
- Οι Ανεξάρτητες Αρχές κινούνται στη λογική της ενίσχυσης του δικτυακού κράτους και των σύγχρονων διοικητικών μεταρρυθμίσεων, που στοχεύουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης (10).

ΠΛΗΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- Η δράση των Ανεξάρτητων Αρχών εγγυάται και ενισχύει τη δράση της Κοινωνίας των Πολιτών, η οποία στη χώρα μας είναι ιδιαίτερα ασθενική (11).
- Η λειτουργία των ΑΔΑ μπορεί να λειτουργήσει θετικά ως προς το σκέλος της απόσπασης νομιμοποίησης και συναίνεσης σύμφωνα και με την αντίληψη του M. Weber. (12)
- Παράθεση και της άποψης η οποία είναι επιφυλακτική απέναντι στις ΑΔΑ, με την έννοια ότι είναι δυνατόν να υποβαθμιστούν δημοκρατικά νομιμοποιημένα όργανα του κράτους όπως η Βουλή και η κυβέρνηση (Βενιζέλος). (13)

* Παράθεση της άποψης περί «θεσμικών αντίβαρων» (Αλεβιζάτος).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Σύντομη επισκόπηση της προσφοράς των Ανεξάρτητων Αρχών στην οργάνωση και λειτουργία του κράτους και επισήμανση της τάσης για περαιτέρω αύξηση του αριθμού τους (π.χ. Συνήγορος του Καταναλωτή - 2005), γεγονός που αποδεικνύει την επιτυχία τους ως θεσμό.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- 1) Κουλούρης Ν. «Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές»
- 2) Γεωργαντάς Η. «Η πόρρω εξουσία: Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές»
- 3) Βενιζέλος Ε. «Το αναθεωρητικό κεκτημένο»
- 4) Κουλούρης Ν. «...»
- 5) Γεωργαντάς Η. «...»
- 6) Βενιζέλος Ε. «...»
- 7) Μαλέλης Ν. Αρθρογραφία στο περιοδικό «Κοινωνία Πολιτών»
- 8) Held D, Mc Grew «Παγκοσμιοποίηση - αντιπαγκοσμιοποίηση»
- 9) Γεωργαντάς Η. «...»
- 10) Μακρυδημήτρης Α. «Κράτος και κοινωνία πολιτών»
- 11) Κείμενο Δ. Σωτηροπούλου στο «Είκοσι χρόνια της Γ Ελληνικής Δημοκρατίας»
- 12) Held D, «Μοντέλα Δημοκρατίας»
- 13) Βενιζέλος Ε, «Το αναθεωρητικό κεκτημένο»